

דעם רבינ'ס אעשיות

ספורי מעשיות משנים קדמוניות
מרבנו הקדוש רבי נחמן מברסלב
זיע"א

המעשה עם הבחינות
בלשון הקודש - ואידיש

מעשה ט'
מחכם ותם (4)
גליון 59

שבת שלום קוראים יקרים!

במעשה השבוע כבר מתחילה להתגלות גדלותו של התם, שעולה מדרגה לדרגה ועדין ממשיך לנהג בתמימות, בשמחה ובישור, כמו שאמר לחכם באמונה תמימה "אצל השם יתברך הכל אפשר, ויכול להיות פהרף עין". והחכם שצחק ממנו כל כך, מתגלה גם כן שפלותו וקטנות דעתו, כמו שרבנו מספר: "ונעשו עניים הולכי רגלי, ונסתלק חשיבותם, ולא היו נחשבים כלל, כי לא היו משגיחים עליהם כלל, על אביונים כמותם" שנפל לתחתית המדרגה ממש.

רבנו ז"ל מלמד אותנו שתמימות ופשיטות זה עבודת חיים, זה השער לכל ההשגות והדרגות הקדושות, וכל אחד יכול לזכות לזה אם ישליך את דרך החכם מתוכו, ויחזק את התמימות שבו, על ידי שירגיל את עצמו לנהג במנהגי התם, שהיה רק מלא שמחה תמיד, והסתפק במועט, לא הסתפל על מעשי אחרים, ולא הלך בגדולות ובנפלאות ממנו, והיה מוכן לעמל קשה בלי לראות הצלחות

מיד, וצריך בשביל זה הרבה התבודדות ותפלה, בקשה וצעקה לה' יתברך כדי לזכות ללכת בתמימות באמת. כמו שאנו רואים אצל התם הקדוש, על ידי התמימות אפשר לזכות לכבוד אמתי דקדושה, וגם "וייטב בעיני המלך מאד מאד ומנה המלך אותו, שיהיה מיניסטר [שר] על כל המיניסטריש [שרים]" אנשי שלומנו היו מפרשים בזה שזכה שה' יתברך נתן לו ממשלה על כל האיברים שלו, להכניעם לה' יתברך באמת, אשרי לו.

לפני פטירתו של מוהרנ"ת התאנת, אחר כך אמר לאנ"ש: מה אתם חושבים מדוע אני מתאנת, אולי משום שמעטתי בתורה ותפלה, לא! כמה שיכלתי שמרתי על הזמן - אולם מתאנת אני, כי מי יודע אם יצאתי ידי חובת התמימות שלמדנו רבנו, "וואס מיינט איר קרעכץ איך ווייל איך האב ממעט גווען אין תורה ותפלה - וויפל איך האב גיקענט האב איך געהיט די צייט, נאר ווער ווייסט צו איך האב יוצא גיווען דאס תמימות פון דעם רעבן". (שש"ק תריג)

שבת שלום ומברך!

ספורי מעשיות משנים קדמוניות - מעשה ט' מחכם ותם (4) שספרה רבנו נחמן מברסלב זיע"א - (בלשה"ק)

ומנהיגים המדינה זמן מיוחד, ועם זה השירות חולקין
עצמן כל בני המדינה בזה אחר זה.

והתחילו דבריו לכנס באזני החכם השליח, עד
שהסכימו וגזרו, שבנדאי אין מלה בעולם כלל.

שוב ענה החכם הראשון: המתן עד הבקר, אברר לך
עוד בברור אחר ברור, שאין מלה בעולם כלל. וישכם
החכם הראשון בבקר (החכם, שהוא חברו של תם אנו קוראים
אותו תמיד בשם החכם הראשון), והקיץ את חברו החכם
השליח ואמר לו: בוא עמי אל החוץ, ואראך הדבר
בברור, איך העולם פלו בטעות, ובאמת אין מלה כלל,
וכלם בטעות גדול.

והלכו בשוק, וראו איש חיל אחד, ותפסו אותו ושאלו
אותו: למי אתה עובד? השיב: את המלה. (שאלו אותו):
הראית את המלה מימיה? לאו. ענה ואמר: ראה, היש
שטות כזה?!

שוב הלכו אל אדון אחד מן החיל, ונכנסו עמו
בדברים, עד ששאלוהו: למי אתה עובד? את המלה.
הראית את המלה? לאו. ענה ואמר: עתה ראה בעיניך,
שהדבר מברר, שכלם טועים, ואין מלה כלל בעולם.
ונסכם ביניהם הדבר, שאין מלה כלל.

ענה החכם ואמר עוד: בוא ונסע ונלה בעולם, ואראך
עוד איך כל העולם פלו בטעותים גדולים, והיו הולכים
ונוסעים בעולם, ובכל מקום שבאו, מצאו את העולם
בטעות.

ודבר המלה הנ"ל נעשה אצלם למשל, ובכל מקום
שמצאו העולם בטעות, לקחו את המלה למשל: כמו
שזה אמת, שיש מלה, כן הדבר הזה.

ענה ואמר זה החכם (הינו החכם הראשון, שהוא חברו של תם, כי
כל זה הכל מדבריו של אותו החכם הראשון חברו של תם, שאחר
הששתומם והתמיה עצמו מאד כנ"ל ענה בעצמו דברים אלו ואמר להחכם
השליח):

תדע מה שאני אומר. דעתי, שבהכרח הדבר מובן
ומברר, שאין מלה בעולם כלל, וכל העולם טועים
בשטות הזה, שסוברים, שיש מלה.
וראה והבו, איך אפשר זאת, שכל בני העולם ימסרו
עצמן לסמוך על איש אחד, שהוא המלה? בודאי אין
מלה בעולם כלל.

השיב החכם השליח הנ"ל: הלא אני הביאתי לך אגרת
מהמלה! שאל אותו החכם הראשון הנ"ל. האתה
בעצמך קבלת האגרת מיד המלה בעצמו ממש? השיב
לו: לאו, רק איש אחר נתן בידי האגרת בשם המלה.

ענה ואמר: עתה ראה בעיניך, שדברי כנים, כי אין
מלה כלל.

וחרז ושאל אותו: תאמר לי; הלא אתה מן העיר
מלוכה ומגדל שם מימיה, הגידה לי: הראית מימיה את
המלה? השיב לו: לאו (כי באמת כן הדבר, שלא כל אחד ואחד זוכה
לראות את המלה, כי אין המלה מתראה, רק בעתים רחוקות מאד).

ענה החכם הראשון ואמר: עתה ראה גם ראה, שדברי
ברורים ומבררים שבנדאי אין מלה כלל, כי הלא אפלו
אתה לא ראית את המלה מעולם.

שוב שאל החכם השליח: אם כן מי מנהיג המדינה?
השיב החכם הראשון: זאת אני אספר לך הברור, כי
ממני תשאל, כי אני בקי בזה, כי הייתי משוטט
במדינות, והייתי במדינת איטליה, וכך המנהג, שיש
שבעים שרי יועצים (שקורין ראטהירין), והם עולים

וְהָיוּ הוֹלְכִים וְנוֹסְעִים עַד שְׁפָלָה מֵה שְׂבִיטָם, וְהִתְחִילוּ לְמַכּוֹר סוּס אֶחָד וְאַחֲרָיָהּ הַשְּׁנִי, עַד שְׂמֻכְרוֹ כָּלָם, עַד שֶׁהִכְרָחוּ לִילָף רֶגֶל, וְתָמִיד הָיוּ חוֹקְרִים הָעוֹלָם, וּמִצְאוּ שֶׁהָעוֹלָם בְּטָעוֹת.

וְנַעֲשׂוּ עֲנִיִּים הוֹלְכֵי רֶגֶל, וְנִסְתַּלַּק חֲשִׁיבוֹתָם, וְלֹא הָיוּ נֹחֲשָׁבִים כָּלָל, כִּי לֹא הָיוּ מְשֻׁגָּחִים עֲלֵיהֶם כָּלָל, עַל אֲבִיוֹנִים כְּמוֹתָם.

וְנִתְגַּלְגַּל הַדְּבָר, וְהָיוּ הוֹלְכִים וְסוֹבְבִים, עַד שֶׁבָּאוּ אֶל הָעִיר, שֶׁדָּר בָּהּ הַמִּינִיסְטֵר הַנִּל (שֶׁהוּא הַתֵּם, חִבְרוּ שֶׁל הַחֲכָם הַנִּל),

וְשָׁם, בְּאוֹתָהּ הָעִיר, הָיָה בְּעַל־שֵׁם אֲמַתִּי, וְהָיָה חָשׁוּב מְאֹד, כִּי עָשָׂה דְבָרִים נִפְלְאִים, וְאַפְלוּ בֵּין הַשָּׂרִים הָיָה חָשׁוּב וּמְפָרָסָם,

וְאֵלוֹ הַחֲכָמִים בָּאוּ לְאוֹתָהּ הָעִיר, וְהִלְכוּ וְסָבְבוּ וּבָאוּ לִפְנֵי בֵּית הַבְּעַל־שֵׁם, וְרָאוּ, שֶׁהָיוּ עוֹמְדִים שָׁם כְּמָה עֲגֻלוֹת, אֲרַבְעִים וְחֲמִשִּׁים, עִם חוֹלִים.

וְסָבְרוּ הַחֲכָמִים, שֶׁשָׁם דָּר דְּאֶקְטִיר, וְהָיָה רוֹצֵה לְכַנֵּס לְבֵיתוֹ מִחֲמַת שָׁגָם הוּא הָיָה דְּאֶקְטִיר גְּדוֹל, וְרָצָה לְכַנֵּס לְעֵשׂוֹת הַפְּרוֹת עִמּוֹ.

וְשָׁאֵל מִי דָר בְּכָאן? הַשִּׁיבּוֹ: בְּעַל־שֵׁם. וַיִּמְלֵא פִּיו שְׁחוֹק, וְאָמַר לְחִבְרוֹ: זֶה הוּא שֶׁקֶר וְטָעוֹת נִפְלְאָ מְאֹד, וְזֶה הוּא שְׁטוֹת יוֹתֵר מִטָּעוֹת שֶׁל הַמֶּלֶךְ. חִבְרִי! אֲסַפֵּר לְךָ הַשֶּׁקֶר הַזֶּה כְּמָה וְכְמָה הָעוֹלָם בְּטָעוֹת בְּשֶׁקֶר כְּזֶה.

בְּתוֹךְ כֶּף הָיוּ רַעֲבִים, וּמִצְאוּ עֵדִין אֶצְלָם שְׁלֹשָׁה אַרְבָּעָה גְּדוֹלִים. וְהִלְכוּ אֶל בֵּית־הַתְּבַשִּׁיל, (שְׁקוֹרִין גְּאָר־קַעֲדָה), וְשָׁם מוֹצְאִים לְאָכַל אֶפְלוֹ בְּעַד שְׁלֹשָׁה אוֹ אַרְבָּעָה גְּדוֹלִים.

וְצוּוּ לָתוּ לָהֶם מֵאֲכָל, וְנִתְּנוּ לָהֶם. בְּתוֹךְ שֶׁהָיוּ אוֹכְלִים, הָיוּ מְסַפְּרִים וּמִתְלוֹצְצִים מִהַשֶּׁקֶר וְטָעוֹת שֶׁל דְּבַר הַבְּעַל־שֵׁם.

וְהַבְּעַל הַגְּאָר־קַעֲדָה שָׁמַע דְּבָרֵיהֶם, וְחָרָה לוֹ מְאֹד, כִּי הַבְּעַל־שֵׁם הָיָה חָשׁוּב שָׁם מְאֹד. וַיֹּאמֶר לָהֶם: אֲכָלוּ לָכֶם מֵה שִׁישׁ לִפְנֵיכֶם וּצְאוּ מִכָּאן. אַחֲרָיָהּ בָּא לְשֵׁם בֶּן הַבְּעַל־שֵׁם, וְהֵם עֵדִין הָיוּ מִתְלוֹצְצִים מִן הַבְּעַל־שֵׁם בְּפָנָיו בְּנוֹ.

וְגַעַר בָּהֶם הַבְּעַל גְּאָר־קַעֲדָה עַל שֶׁהֵם מִתְלוֹצְצִים מִן הַבְּעַל־שֵׁם בְּפָנָיו בְּנוֹ, עַד שֶׁהִפָּה אוֹתָם הִפָּה וּפְצוּעַ וּדְחָפָם מִבֵּיתוֹ. וְחָרָה לָהֶם מְאֹד, וְרָצוּ לְבַקֵּשׁ מִשְׁפָּט עַל הַמַּכָּה אוֹתָם. וְנִתְּשְׁבוּ לִילָף אֶל הַבְּעַל הַבֵּית שְׁלָהֶם, שֶׁהִנִּיחוּ שָׁם הַחֲבִילוֹת שְׁלָהֶם, לְהִתְיַעֵץ עִמּוֹ אֵיךְ לְהַשִּׁיג מִשְׁפָּט עַל הַנִּל.

וּבָאוּ וְסָפְרוּ לוֹ, שֶׁבְּעַל הַגְּאָר־קַעֲדָה הִפָּה אוֹתָם מְאֹד. וְשָׁאֵל לָהֶם: לְמָה? וְסָפְרוּ לוֹ, שֶׁדְּבָרוּ עַל הַבְּעַל־שֵׁם. הַשִּׁיב לָהֶם: בּוֹדְאֵי אֵינּוּ יִשָּׁר לְהַכּוֹת בְּנֵי־אָדָם, אֲבָל אַתֶּם לֹא עֲשִׂיתֶם נְכוֹנָה כָּלָל, שֶׁדְּבַרְתֶּם עַל הַבְּעַל־שֵׁם, כִּי הַבְּעַל־שֵׁם חָשׁוּב כְּאֵן מְאֹד.

וְרָאוּ, שֶׁאֵין בּוֹ מִמֶּשׁ, וְגַם הוּא בְּטָעוֹת, וְהִלְכוּ מִמְּנוֹ אֶל הַפְּקִיד (וְהַפְּקִיד הָיָה עִבּוֹרִים) וְסָפְרוּ לוֹ הַמַּעֲשֵׂה, שֶׁהִכּוּ אוֹתָם. שָׁאֵל: עַל מָה? הַשִּׁיבּוֹ, שֶׁדְּבָרוּ עַל הַבְּעַל־שֵׁם, וְהִכָּה אוֹתָם הַפְּקִיד הִפָּה וּפְצוּעַ וּדְחָפָם מִבֵּיתוֹ.

וְהִלְכוּ מִזֶּה לְזֶה; מִמּוֹשֵׁל לְמוֹשֵׁל גְּבוּהָ מִמְּנוֹ, עַד שֶׁבָּאוּ לִפְנֵי הַמִּינִיסְטֵר הַנִּל.

וְשָׁם, לִפְנֵי בֵּית הַמִּינִיסְטֵר, עוֹמְדִים אֲנִשֵּׁי־חֵיל, דְּהִינּוּ וּוּאֲכֹן, וְהוֹדִיעוּ לְהַמִּינִיסְטֵר, שֶׁאִישׁ אֶחָד צָרִיף אֵלָיו, וְצוּוּהוּ שִׁיכְנֵס.

וּבָא אוֹתוֹ הַחֲכָם לִפְנֵי הַמִּינִיסְטֵר, וְתַכֵּף בְּבוֹאוֹ הַפְּרִיר הַמִּינִיסְטֵר שֶׁזָּהוּ הַחֲכָם חִבְרוּ כַּנִּל, וְהַחֲכָם לֹא הַפְּרִיר מִחֲמַת שֶׁהָיָה בְּגִדְלָה כְּזוֹ. וְתַכֵּף הִתְחִיל הַמִּינִיסְטֵר וְדָבַר אֵלָיו: רְאֵה תְּמִימוֹתֵי לְמָה שֶׁהִבִּיא אוֹתִי, לְגִדְלָה כְּזוֹ, וְאֵל מָה חֲכַמְתָּהּ הִבִּיאָה אוֹתָהּ?.

ספורי מעשיות משנים קדמוניות - מעשה ט' פונעם חכם מיטן תם (4) וואס האט דערציילט רבנו נחמן מברסלב זיע"א - אידיש

האט ער אים גיענפערט (דהיינו דער חכם דער חבר פון דער תם) דאס. איך וועל דיר דערציילן קלאר. ווארן איך בין דרינען גיניט. און מיך זאלסטו פֿרעגין. ווארין איך בין אויסן גיווען לענדער. בין איך גיווען. אין איטליא. איז אזוי דער מנהג. סע איז פארהאנדן זיבציג ראטהיירין און זיי גייען ארויף און פירן די מדינה א צייט. און מיט דעם שררה שאפט טיילן זיך איין די גאנצע מדינה איינער נאך דעם אנדערן (דהיינו פריי זענען די. די ראטהיירין. דער נאך גייען די אראפ און אנדערע גייען ארויף און פירן די מדינה און אזוי אלע מאל אנדערע)

האבן אן גיהויבן זיינע רייד אריין צו גיין אין די אויערן פון דעם אנדערן חכם (דהיינו דער שליח) ביז סע איז ביי זיי ביידע גיבליבן אז סע איז בווודאי קיין מלך אויף דער וועלט ניט דא.

האט זיך ווידער אן גירופן דער חכם (דער חבר פון דעם תם) ווארט ביז אין דער פריא וועל איך דיר נאך דערנווייזן קלאר אז סע איז בווודאי קיין מלך ניט דא.

האט דער חכם זיך אויף גיחאפט אין דערפרי. און ער האט אויף גיוועקט דעם אנדערן חכם דעם שליח. און האט צו אים גיזאגט קום מיט מיר אויף דער גאס וועל איך דיר ווייזן. ווי די גאנצע וועלט איז אין טעות. און סע איז גאר קיין מלך ניט פארהאנדן.

זענען זיי גיגאנגען אין מארק. האבן זיי דערזעהן א זעלנער האבן זיי אים אנגיחאפט. און האבן אים גיפֿרעגט וועמען דינסטו. האט ער גיענפערט. דעם מלך. האסטו גיזעהן דעם מלך זינט דו לעבסט. ענפֿערט ער. גיין.

האט ער זיך אנגירופן (דהיינו דער ערשטער חכם דער חבר פון דעם תם. אים רופן מיר אלץ דער ערשטער חכם) און האט גיזאגט.

און ווי ער פארוואנדערט זיך אזוי. רופט ער זיך אן (צו דעם אנדערן חכם דער שליח וואס האט דעם בריוו גיבראכט) ווייסטו וואס איך וועל דיר זאגן.

האט מיין דיעה איז אז סע איז גידרונגען. אז סע איז גאר קיין מלך ניט דא אין דער וועלט. און די גאנצע וועלט איז זיך דרינען טועה זיי מיינען אז סע איז דא א מלך. אדרבא פארשטיי. ווי גישיקט זיך דאס. אז די גאנצע וועלט. זאל זיך אפגיבן צו איין מענשן אין דער האנט אריין. אז ער זאל זיין דער מלך. סע איז אוודאי קיין מלך אויף דער וועלט ניט דא.

ענפֿערט דער חכם דער שליח. איך האב זיך דיר גיבראכט א בריוו פון דעם מלך. פֿרעגט אים דעם חכם (דער חבר פון דעם תם) האסטו אליין גינומען דעם בריוו פֿאם מלך אויס דער האנט ארויס. ענפֿערט ער אים. גיין. נאר אנאנדערער מענש האט מיר גיגיבן דעם בריוו פון דעם מלך. רופט ער זיך אן. נא אדרבא.

היינט זעה מיט דייע אויגן. אז איך בין גירעכט אז סע איז גאר קיין מלך ניט פאר האנדן. פֿרעגט ער אים ווידער (דער חכם דער חבר פון דעם תם דעם אנדערן חכם דעם שליח) זאג מיר נאר. דו ביסט זיך פון דער עיר מלוכה און דו ביסט דארט גיוואקסן גיווארן. זאג מיר האסטו ווענס גיזעהן דעם מלך. האט ער אים גיענפֿערט. גיין. רופט ער זיך אן.

היינט זעה אז איך בין גירעכט אז סע איז בווודאי גאר קיין מלך ניט פארהאנדן. ווארן אט אפילו דו האסט קיין מאל דעם מלך ניט גיזעהן.

האט ווידער דער חכם דער שליח גיפֿרעגט. אז סע איז יוא אזוי. ווער זע פירט די מדינה.

זע, איז דא אזוי איין נײַרײַשקײט (פֿלומר דער סאלדאט דינט דעם מלך און ער קאן אים ניט. ווארן דער חכם האט אלץ גיוואלט מיט זיין נארישער חכמה דרונגען אז סע איז גאר קיין מלך ניט דא פֿנ"ל)

נאך דעם זענען זיי ווידער גיגאנגען צו איין אפיציר פון דעם חיל. און זיי זענען מיט אים אריין גיגאנגען אין רייד ביז זיי האבן אים גיפרעגט. וועמען דינסטו. האט ער גיענפערט. דעם מלך. האסטו גיזעהן דעם מלך. ניין.

האט ער זיך אן גירופען. אדרבא. האט זעה מיט די אויגן אז זיי זענען אלע זיך טועה. און סע איז קיין מלך ניט דא (ווארען דער אפיציר האט אויף ניט גיזעהן דעם מלך) איז צווישן זי גיבליבן אז סע איז קיין מלך ניט דא.

האט זיך דער ערשטער חכם אן גירופן. קום לאמיר פארן אויף דער וועלט. וועל איך דיר נאך ווייזן ווי די גאנצע וועלט איז זיך זייער טועה אין גרויסע נײַרײַשקײט.

זענען זיי גיגאנגען און זענען גיפארן אויף דער וועלט. און אומידום ווי זיי זענען גיקומען האבן זיי אלץ גיפונען די וועלט אין טעות (פֿלומר די חכמים זענען דורך זייער חכמה פאר גאנגען אין אזוינע נארישקייט ביז זיי האט זיך גידאכט אז די גאנצע וועלט איז אלץ אין טעות)

און די זאך פון דעם מלך (פֿלומר דאס וואס ביי זיי איז גיווען אפגיכלערט אז סע איז קיין מלך ניט דא) דאס איז שוין ביי זיי גיווארין פאר א משל. און ווי זיי האבן גיפונען די וועלט אין טעות.

האבן זיי גינומען דעם מלך פאר א משל. אזוי ווי דאס איז אמת אז סע איז דא א מלך. אזוי איז דאס אויף.

זענען זיי אזוי אויסן גיווען די וועלט און זענען גיפארין. ביז סע איז ביי זיי אויס גיגאנגען וואס זיי האבן גיהאט.

האבן זיי אנגיהויבן צו פארקויפן איין פערד. און דערנאך דאס אנדערע. ביז זיי האבן אלע פארקויפט. ביז זיי האבן גימוזט גיין צופוס.

און תמיד האבן זיי אלץ גיקלערט די וועלט. און האבן גיפונען אלץ אז די וועלט איז אין טעות. און זיי זענען גיווארין קבצנים פוס גייערס. און זיי זענען שוין גאר ניט חשוב גיווען. און מען האט זיך שוין אויף זיי גאר ניט אום גיקוקט אויף אזוינע קבצנים.

זענען זיי אזוי אויסן גיווען אויף דער וועלט ביז סע איז אויסגיקומען. אז זיי זענען גיקומען צו דער שטאט וואס דארט וואוינט דער מיניסטער הנ"ל (דהיינו דער פס זיין חבר פון דעם חכם פנ"ל)

און דארט אין דער שטאט איז גיווען איין אמתיר בעל שם. און דער בעל שם איז זייער חשוב גיווען. ווארין ער האט גיטאן ווילדע זאכן באמת און אפילו צווישן די שררות איז ער גיווען א מפורסם און איז ביי זיי חשוב גיווען.

און די חכמים זענען גיקומען אין דער שטאט אריין. און זיי זענען ארום גיגאנגען. און זענען אנגיקומען פאר דער שטוב פון דעם בעל שם האבן זיי גיזעהן סע שטייט דארט אסאך וועגעליך מיט חוליים. פערציג אבער פופציג.

האט דער חכם גימיינט. אז דארט וואוינט א דאקטאר. האט ער גיוואלט צו אים אריין גיין. מחמת ער איז זיך אויף גיווען איין גרויסער דאקטאר. האט ער גיוואלט אריין גיין. ער זאל זיך מיט אים דערקענען.

האט ער גפרעגט ווער וואוינט דא. האט מען אים גיענפערט. א בעל שם. האט ער גיטאן א גרויס גילעכטער. און האט גיזאגט צום אנדערן (דהיינו צום חכם דער שליח) דאס איז נאך א ליגן און א נארישקייט. דאס איז נאך מער נארישקייט איידער דער טעות פון דעם מלך.

ברידער איך וועל דיר דערציילן דאס פאלשקייט. ווי אזוי די וועלט איז אין טעות און אזוי אליגן.

האט זיי דער בעל הבית גיענפערט. סע איז אוודאי קיין יושר ניט אז מען זאל שלאגן מענטשן. לושמיר איר האט אבער גאר ניט רעכט גיטאן. נאך וואס האט איר גירעט אויף דעם בעל שם. ווארן דער בעל שם איז דא זייער חשוב. האבן זיי גיזעהן אז ער איז אויף אין טעות.

זענען זיי פון אים אוועק גיגאנגען. און זענען גיגאנגען צום פקיד. און דער פקיד איז גיווען א גוי. האבן זיי אים דערציילט די מעשה אז מען האט זיי גישלאגען.

האט ער גיפרעגט. פארן וואס. האבן זי גיזאגט. ווייל זיי האבן גירעט אויף דעם בעל שם. האט זיי דער פקיד אויף גיהרגעט גישלאגן. און האט זיי ארויס גישטופט.

זענען זיי פון אים אוועק גיגאנגען. און זענען גיגאנגען צו איין העכערן וואס האט צו שאפן. און האבן אלץ ניט גיפועלט קיין משפט.

און זענען אזוי אלץ גיגאנגען פון איינעם צום אנדערן. אלע מאל צו איין העכערן (און האבן אלץ ניט גיפועלט נאר מען האט זיי גוט גישלאגן אלע מאל)

ביז זיי זענען גיקומען פאר דעם מיניסטער (דאס איז גיווען דער תם פנ"ל) און דארט פאר דעם מיניסטער זענען גישטאנען וואכן. האט מען גימעלדעוועט פאר דעם מיניסטער. אז א מענטש באדארף צו אים. האט ער גיהייסן אז ער זאל אריין גיין.

איז דער חכם גיקומען פאר דעם מיניסטער ווי ער איז אריין גיקומען. האט אים דער מיניסטער תיכף דערקענט אז דאס איז דער חכם זיין חבר. און דער חכם האט אים ניט דערקענט. מחמת ער איז היינט אין אזוי גדולה.

האט תיכף דער מיניסטער אנגיהויבן צו אים צו ריידן. און ער האט צו אים גיזאגט: זעה. צום וואס. מיין תמימות. האט מיה גיפראכט צו אזוי איין גדולה. און צו וואס. דיין חכמה. האט דיה גיפראכט.

דערווייל זענען זיי הונגערק גיווען. האבן זיי ביי זיך נאך גיפונען דריי פיר גראשן. זענען זיי גיגאנגען אין דער גאר קעה אריין. און דארט קריגט מען עסן אפילו פאר דריי פיר גראשן. און האבן זיך גיהייסן גיבן עסן. האט מען זיי גיגיבן.

דערווייל ווי זיי האבן גיגעסן. האבן זיי גישמוסט. און האבן גישפעט פון דעם ליגן און פון דעם טעות פון דעם בעל שם. (ווי די וועלט איז זיך טועה)

און דער גאר קעכער האט גיהערט זייערע רייד. האט עס אים זייער פארדראסן ווארן דער בעל שם איז דארט זייער חשוב גיווען.

האט ער צו זיי גיזאגט. עסט אייך אפ וואס איר האט און גייט אייך ארויס פון דאנעט.

נאך דעם איז אנגיקומען אהין. א זון פון דעם בעל שם. און זיי האבן נאך גישפעט פון דעם בעל שם דעם זון אין די אויגן. האט זיי דער גאר קעכער אנגישריגן נאך וואס זיי שפעטן פון דעם בעל שם דעם זון אין די אויגן.

ביז דער גאר קעכער. האט זיי גישלאגן גאנץ שטארק. און האט זיי ארויס גישטופט פון זיין שטוב.

האט עס זיי זייער פארדראסן. האבן זיי גיוואלט זוכן א משפט אויף דעם וואס ער האט זיי גישלאגן.

האבן זיי זיך מיישב גיווען. זיי וועלן גיין צו זייער בעל הבית. וואס זיי האבן דארט אפגילייגט זייערע פעקלעך. זיי זאלן מיט אים איין עצה האלטן. ווי אזוי זיי זאלן דערלאנגען א משפט אויף דעם גאר קעכער וואס ער האט זיי גישלאגן.

זענען זיי גיגאנגען און האבן זייער בעל הבית דאס דערציילט אז דער גאר קעכער האט זי זייער גישלאגן. האט ער זיי גיפרעגט. פארן וואס. האבן זיי אים דערציילט. ווייל זיי האבן גירעט אויף דעם בעל שם.

דעם רבינ'ס מעשיות

נאמען _____
טעלפון _____
שטאט _____

בחינה אויף ספורי מעשיות

די ניינטע מעשה (4) - פונעם חכם מיטן תם

- ט. פארוואס האט דער חכם געוואלט אריין גיין צו דעם בעל שם?
 ווייל ער האט געוואלט א ברכה פון צדיק.
 ווייל ער האט געוואלט מוכיח זיין פארן בעל שם אז עס איז נישטא קיין מלך אויף דער וועלט.
 ווייל ער האט געמיינט אז דארט וואוינט א דאקטער, און ער האט געוואלט זיך מיט אים דערקענען.
- י. וואס האט דער חכם געזאגט ווען ער האט געהערט אז עס וואוינט דארטן א בעל שם?
 דאס איז נאך א ליגן און א נארישקייט.
 דאס איז נאך מער נארישקייט איידער דער טעות פון דעם מלך.
 ביידע תשובות זענען ריכטיג.
- יא. וואס האבן די חכמים געטאן אין גאר קעך (בית התבשיל)?
 זיי האבן געשפעט פן דעם אז עס איז דא א מלך.
 זיי האבן געשפעט פן דעם בעל שם.
 זיי האבן געבעטן אסאך עסן.
- יב. וואס האט זיי געזאגט דער גאר קעכער?
 זיי זאלן שנעל ארויס גיין פון גאר קעך.
 עסט אייך אפ און גייט ארויס פון דאנט.
 מען טאר נישט רעדן אינמיטן עסן.
- יג. וואס האט זיי דער גאר קעכער געטאן נאך ווען דער זון פון דער בעל שם איז אריין געקומען?
 ער האט זיי געשלאגן גאנץ שטארק.
 ער האט זיי ארויס געשטופט פון זיין שטוב.
 ביידע תשובות זענען ריכטיג.
- יד. וואס האט דער פקיד (דער גוי) געטאן פאר די חכמים אויף דעם וואס זיי האבן גערעדט אויפן בעל שם?
 ער האט זיי געשלאגן גאנץ שטארק.
 ער האט זיי ארויס געשטופט פון זיין שטוב.
 ביידע תשובות זענען ריכטיג.
- טו. וואס האט דער תם (דער מיניסטיר) געזאגט צום חכם ווען ער איז געקומען צו אים?
 זעה צו וואס מיין תמימות האט מיך געבראכט צו אזא גדולה.
 זעה צו וואס דיין חכמה האט דיך געבראכט.
 ביידע תשובות זענען ריכטיג.
- טז. וואס לערנסטו זיך דערווייל פון די מעשה?
 אז תמימות ברענגט א מענטשן צו אזא גדולה.
 אז חכמות ברענגט א מענטשן צו עניות.

- א. וואס האט נאך געזאגט דער חכם פארן חכם השני דער שליח פון מלך?
 אז נישט דער מלך האט דיר געשיקט נאר איינער פון די באדינערס.
 אז עס איז נישטא קיין מלך איף די וועלט.
 דער מלך האט נישט געמיינט באמת מיר צו רופן.
- ב. צו דען האט דער חכם דער שליח פון מלך, געזען אמאל דער מלך?
 ניין.
 יא.
 איינציגע מאל.
- ג. וואס האט דער חכם געזאגט פאר דער שליח פון מלך ווער דען פירט די מדינה?
 דער מיניסטער.
 דער מלך.
 די זיבעציג ראטהיירן (שרי יועצים).
- ד. וואס נאך האט דער חכם געזאגט פארן צווייטן חכם דער שליח פון מלך?
 קום לאמיר פארן אויף דער וועלט.
 קום לאמיר עפעס עסן.
 קום לאמיר גיין צום תם און אים אויף ווייזן אז עס איז נישטא קיין מלך אויף דער וועלט.
- ה. וואס האט פאסירט מיט די חכמים נאך וואס זיי זענען געפארן אויף דער וועלט?
 זיי זענען זייער רייך געווארן.
 זיי האבן מצליח געווען צו באווייזן פאר די וועלט אז עס איז נישטא קיין מלך אויף דער וועלט.
 זיי זענען געווארן קבצנים פוס גייערס.
- ו. צו וועלכע שטאט זענען די חכמים אן געקומען אין זייער וועג?
 אין די שטאט וואס דער חכם איז געבוירן.
 אין די שטאט וואס דער תם וואוינט דארט.
 אין די שטאט וואס דער מלך וואוינט דארט.
- ז. וואס האבן די חכמים געזען אין פארנט פון דער בעל שם'ס שטוב?
 גרויסע הייליגע צדיקים.
 דער תם האט דארטן געווארט אויף אים.
 אסאך וועגעלעך מיט חולים.
- ח. וואס האט דער חכם געמיינט אז ווער וואוינט דארט?
 דער תם.
 א דאקטער.
 דער מלך.

מיין תמימות. האט מיך גיפראכט צו אזוי איין גדולה - מיט אסאך הצלחה!!!

די סיפורי מעשיות וואס דער הייליגער רבי האט דערציילט זענען קודש קדשים, זיין כוונה איז געווען אונז צו אויפוועקן פון טיפן שלאף, אזוי ווי דער רבי האט געזאגט אז "די סיפורי מעשיות זענען מסוגל צו אויפוועקן פון שלאף.

דער הייליגער רבי האט געזאגט אז אין יעדע ווארט פון די הייליגע מעשיות זענען באהאלטן סודות התורה, און אפילו א פשוטער מענטש וואס וועט עס לערנען, קען ארויס נעמען פון דעם מוסר און התעוררות צו השם יתברך.

שם _____
טלפון _____
עיר _____

דעם רבינ'ס מעשיות

מבחן בספורי מעשיות

מעשה ט' (4) - מחכם ותם

- א. מה אמר עוד החכם לחכם השני, שליח המלך ?**
- שלא המלך שלח אותו, רק אחד השרים.
 - שאין מלך בעולם כלל.
 - שהמלך לא מתכוון באמת לקרוא לו.
- ב. למה החכם שליח המלך לא ראה המלך מימיו ?**
- כי אין המלך מתראה רק בעתים רחוקות.
 - כי הוא לא רואה טוב.
 - כי המלך מתראה רק למי שהוא תם.
- ג. מה ענה החכם לשליח מי מנהיג המדינה ?**
- המיניסטר.
 - המלך.
 - שבעים שרי יועצים.
- ד. מה אמר החכם עוד לחכם השני שליח המלך ?**
- בא ונסע ונלך בעולם.
 - בא לאכול עוד סעודה.
 - בא נלך אל התם ונוכיח לו שאין מלך.
- ה. מה קרה לחכמים אחרי שנסעו בעולם ?**
- התעשרו מאוד מאוד.
 - הצליחו להוכיח לכולם שאין מלך בעולם.
 - נעשו עניים הולכי רגל.
- ו. לאיזה עיר באו החכמים בדרכם ?**
- לעיר שנולד בו החכם.
 - לעיר שדר בו התם.
 - לעיר שדר בו המלך בעצמו.
- ז. מה ראו החכמים לפני הבית של הבעל שם ?**
- צדיקים מופלגים מאוד.
 - התם מחכה לו.
 - כמה עגלות עם חולים.
- ח. מה חשב החכם, מי דר שם ?**
- התם.
 - דאקטר.
 - המלך.
- ט. למה רצה החכם להיכנס לבעל שם ?**

ראה תמימותי למה שהביא אותי, לגדלה פזו - בהצלחה!!!

ספורי מעשיות שסיפר רבינו הקדוש הם קודש קדשים וכוננו ז"ל הייתה כדי לעורר אותנו משנתנו הרוחנית, וללמד אותנו דעת ודרך ישרה לעבודת השם יתברך בהתעוררות הלב, כמו שאמר רבינו: "ספורי מעשיות שלו מסוגלים לעורר מהשינה", ולמען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך